

Z Á P A D O Č E Š K Á   U N I V E R Z I T A   V   P L Z N I
F a k u l t a   p e d a g o g i c k á
Katedra psychologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(Posudek oponenta práce)

Práci předložil(a) student(ka):   **Magdaléna EDLOVÁ**, Sociální politika a sociální práce

Název práce: **Chápání smyslu života u seniorů**

Předložená diplomová práce se zabývá problematikou smyslu života ve stáří. Aktuálnost tématu spočívá nejen v celosvětovém trendu prodlužování délky života, ale i v zlepšování jeho kvality. Zvolené téma má tedy jednak svůj společenský, ekonomický a politologický rozměr spočívající ve stárnoucí populaci, jednak rozměr zdravotnický a psychologický, jehož atributem je zdravý životní styl, a adekvátní sebezpojetí, jehož determinantou v seniorském věku je právě smysl života. Ten může být naplněn jednak pocitem užitečnosti pro své okolí a jednak vědomím určitého přesahu. Sebezpojetí seniora vyjádřil velmi výstižně neopsychoanalytik Erikson slovy: „Jsem to, co poskytuji a jsem to, co po mně zůstane.“

Z tohoto hlediska považuji zvolené téma za velmi aktuální a užitečné. Autorka v diplomové práci zúročila své zkušenosti realizátorky vzdělávacích a aktivizačních programů v rámci U3V na ZČU v Plzni.

Po formální stránce obsahuje práce 73 stran včetně úvodu a seznamu literatury a je správně logicky členěná na teoretickou a praktickou část a řadu kapitol a podkapitol, které na sebe logicky navazují.

Po úvodu, v němž autorka nastínila motivaci volby tématu, následuje teoretická část, obsahující vymezení základních pojmů vztahujících se k problematice senia, charakteristiku současné seniorské populace včetně péče o ní, a dovršením teoretické části je pojetí smysluplnosti života seniorů, a to z filozofického a psychologického hlediska. Součástí teoretické části jsou i realizované výzkumy kvality a smyslu života seniorů

V teoretické části práce prokázala diplomantka dobrou orientaci v literatuře naší i zahraniční a schopnost analyzovat, srovnávat a hodnotit popisované kategorie.

V praktické části autorka jasně a věcně formuluje cíl práce, charakterizuje zkoumanou skupinu, popisuje užití metody a na základě interpretace jejich výsledků dospívá k závěru práce.

Základním cílem předkládané práce je postihnout vzájemný vztah mezi institucionalizovaným studiem v seniorském věku a vnímáním smysluplnosti života. Z tohoto základního cíle vyplývají následující dílčí úkoly:

- 1) zjistit, do jaké míry studium na U3V souvisí se smysluplností života,
- 2) zmapovat účastníky uvědomované přínosy studia na U3V k naplnění smyslu jejich života.

K odpovědi na tyto otázky použila diplomantka kvantitativní výzkum s kvalitativními prvky. Ke zjištění subjektivního prožívání vnímání použila autorka „Existenční škálu“, což je standardizovaný sebezposuzovací dotazník. Tento test byl doplněn kvalitativním mapováním zkušenosti frekventantů U3V prostřednictvím polostandardizovaného rozhovoru.

V praktické části práce autorka prokázala schopnost administrovat, vyhodnotit a prostřednictvím statistického zpracování vhodně interpretovat výsledky standardizovaného testu. Pozitivem práce je i adekvátní doplnění těchto nezpochybnitelných statisticky signifikantních výsledků narativní analýzou mapování zkušeností jednotlivých frekventantů.

Předkládaná diplomová práce přináší řadu zajímavých a podnětných poznatků pro práci se seniory, specificky zaměřené na jejich vzdělávání. Celá práce svědčí o neuvěřitelném zájmu autorky podloženým profesní zkušeností a odbornou erudicí. Práce je psána kultivovaným jazykem, text je doplněn přehlednými grafy.

K práci mám pouze dvě formální připomínky:

- 1) Některé odstavce kapitoly „Cíl výzkumu“ by patřily spíše do kapitoly „Metody výzkumu“.
- 2) Číslování kapitol se dle současné normy nesignuje na konci tečkou.

Až na tyto formální připomínky splňuje diplomová práce v plné míře požadavky na ni kladené, a proto ji **doporučuji k obhajobě**.

Otázky a náměty k diskusi:

- 1) Čím je specifická současná seniorská populace?
- 2) Jak se stárnoucí člověk vyrovnává s konfliktem transcendence ega versus zabývá se egem?
- 3) V čem může senior spatřovat svůj přesah?

NÁVRH KLASIFIKACE:

v ý b o r n ě

Datum: 18. srpna 2013

Podpis: Doc. PhDr. Jana Miňhová, CSc.
oponent práce